

ОДЕСЬКІ ГАЙДАМАКИ у 2006–2007 рр.

До уваги пропонується інформація про діяльність “Чорноморського Гайдамацького З’єднання” за 2006–2007 рр., зокрема про заходи щодо охорони довкілля, охорони громадського порядку та державного кордону, науково-дослідну та молодіжну виховну роботу.

Протягом останніх 15-ти років відродження та розвитку сучасного козацтва на території Одеської області виникло багато різноманітних козацьких товариств. Одним з них є громадська організація “Чорноморське Гайдамацьке З’єднання”.

Незважаючи на не тривалий час існування товариство зуміло об’єднати навколо значне коло людей, небайдужих до сучасного і майбутнього нашої України, її минулого. Основними завданнями нашої організації є популяризація серед населення кращих історичних традицій українського народу і козацтва, роз’яснення серед населення цілей та завдань сучасного козацтва, пропагування дбайливого ставлення до природи, виявлення та фіксування фактів порушення природоохоронного законодавства, охорона громадського порядку, робота з молоддю, дослідницька діяльність історичної козацької спадщини Одеської області з метою її збереження.

Для більш ефективної роботи наша організація співпрацює з іншими громадськими організаціями і державними установами. Серед яких особливе місце займає співпраця з державним управлінням охорони довкілля в Одеській області, державною екологічною інспекцією з охорони довкілля північно-західного регіону Чорного моря, ОНУ ім. І.І.Мечникова, Відділом історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту історії козацтва, з деякими органами влади на місцях. Завдяки дружнім партнерським відносинам з багатьма засобами масової інформації нашу діяльність систематично висвітлюють одеські міські, регіональні та всеукраїнські ЗМІ.

За два роки існування Чорноморське Гайдамацьке З’єднання має в своєму складі декілька підрозділів. Перший і найбільший підрозділ – це екологічний підрозділ. Другий – це підрозділ охорони громадського порядку та державного кордону. Третій – науково-дослідний підрозділ. Четвертий, і самий молодший, – кінний підрозділ. Йде підготовка, щодо створення молодіжного куріня.

Екологічний підрозділ. Його було створено одним із перших. Отаманом підрозділу став булавничий УК Сапожников К.М. Основним завданням підрозділу є пропагування дбайливого ставлення до природи виявлення та фіксування фактів порушення природоохоронного законодавства, а також профілактична робота з населенням, особливо зі школярами.

Географія діяльності підрозділу охоплює Комінтернівський і Біляївський райони Одеської області. Щорічно отаман підрозділу укладає угоду про співробітництво з Державним управлінням екології

та природних ресурсів в Одеській області. Також щоквартально складаються плани спільних заходів підрозділу та управління. 15 відповідно підготовлених козаків підрозділу мають статус громадських інспекторів з охорони довкілля, з правом складання актів та протоколів про порушення природоохоронного законодавства України.

У 2006 р. екологічним підрозділом Чорноморського Гайдамацького З'єднання було проведено понад 20 рейдів по Одеській області з охорони навколишнього середовища, серед яких: відстоювання території заповідного Козацького Дубу "Чорна ніч" у центрі Одеси, боротьба з браконьєрством на водах Тилігульського та Хаджибейського лиманів, участь у роботі міністерської комісії на Дністрі, боротьба з протизаконним промислом по видобутку морського хробака на Аджаликських лиманах, виявлення незаконних смітників і шкідливих відходів переробки, затримання браконьєрів-мисливців спільно з районними егерями, виявлення фактів незаконної вирубки лісосмуг і багато іншого.

28 червня 2006 р. за сумлінне виконання громадського обов'язку з охорони довкілля відбулось нагородження десяти козаків і старшин Чорноморського Гайдамацького З'єднання почесними грамотами Державного управління охорони довкілля в Одеській області. А саме: Камінського В. Я., Кірова В.І., Сапожнікова К.М., Сапожнікова С.М., Чекотуна О.А., Репуло А.В., Калину К.В., Федика А.І., Пасічника С.В., Селюкова П.М. За особистий внесок в охорону довкілля, на свято Українського козацтва - 14 жовтня 2006 р. старшин товариства Кірова В.І. та Сапожнікова К.М. було відзначено почесними грамотами Одеського міського голови та Голови Одеської Державної адміністрації.

Практично всі рейди, які здійснюють козаки екологічного підрозділу проводяться за участі засобів масової інформації спільно з представниками державного управління охорони довкілля в Одеській області. Вся інформація про порушення природоохоронного законодавства надходить до Чорноморського Гайдамацького З'єднання з районів області завдяки небайдужого ставлення місцевих жителів до природи рідного краю. І дуже приємно, що кількість населення, яких турбує, що залишиться у майбутньому нашим дітям й онукам, зростає з кожним роком.

На жаль в 2006 р. деякі жителі сіл у Комінтернівському районі Одеської області відчули кримінальний тиск зі сторони порушників природоохоронного законодавства і козаки Чорноморського Гайдамацького З'єднання змушені були стати на їх захист. За цим фактом було звернення до прокуратури, проведена прес-конференція за участі районних і регіональних засобів масової інформації.

Все матеріально-технічне забезпечення діяльності екологічного підрозділу Чорноморського Гайдамацького З'єднання здійснюється за рахунок власних коштів козаків "у складчину". На сьогодні, на жаль, наша держава не заохочує та не забезпечує природоохоронні заходи громадських інспекторів з охорони довкілля. Всі заходи козаки підрозділу проводять у свій вільний час.

Підрозділ охорони громадського порядку та державного кордону. Підрозділ було створено наприкінці 2005 року, коли до складу громадської організації „Чорноморське Гайдамацьке З'єднання” увійшло громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону “Козацький”, керівник - Радішин М.О, якого і було призначено отаманом підрозділу. Завдяки цьому козаки мають статус співробітників підрозділу сприяння міліції та прикордонним військам. Більшість козаків має у власності мисливську, газову зброю оформлену відповідно до українського законодавства.

У с. Корсунці Комінтернівського р-ну Одеської області під керівництвом полковника УК Камінського В.Я., який є громадським помічником дільничного інспектора, проводяться заходи спільно з міліцією по боротьбі з наркоторгівлею. Місцева влада виділила для цього приміщення у відремонтованому в 2006 р. соціальному центрі села. У с.Калинівка Комінтернівського р-ну Одеської області отаман Чубченко С. також є громадським помічником дільничного інспектора. Калиновські козаки спільно з міліцією та егерями УТМР проводять заходи з охорони громадського порядку та довкілля. У с. В. Дальник Біляївського р-ну Одеської області козаки проводять заходи з профілактики правопорушень у середовищі молоді з метою недопустити вживання підлітками алкогольних напоїв і наркотиків.

Четверо козаків та старшин товариства є депутатами місцевих сільських рад вищезазначених сіл.

Козаки підрозділу охорони громадського порядку та державного кордону приймають постійну участь і в рейдах екологічного підрозділу товариства.

Науково-дослідий підрозділ було створено в числі перших, завдяки тому, що до Чорноморського Гайдамацького З'єднання входять козаки, які мають історичну освіту. З перших кроків існування, науково-дослідний підрозділ Чорноморського Гайдамацького З'єднання плідно співпрацює з історичним факультетом ОНУ ім. І. І.Мечникова і Відділом історії козацтва на Півдні України Науково-дослідного інституту козацтва.

У жовтня 2006 р.і серпні 2007 р. при фінансуванні будівельної компанії “Південна будівельна компанія” і за підтримки голови Одеської обласної державної адміністрації та групи радників при голові Одеської обласної державної адміністрації, науковцями Відділу історії козацтва на Півдні України, на чолі з доктором історичних наук, керівником Відділу Оленою Бачинською та козаками Чорноморського Гайдамацького З'єднання було проведено пошукову роботу з виявлення та опису намогільних кам'яних хрестів, які вважаються козацькими, у 9-ти селах Комінтернівського р-ну Одеської області: Петрівці, Каїрах, Калинівці, Широкому, Кордоні, Ранжевому, Любополі, Кошарах і Сичавці.

Всі ці села розташовані уздовж узбережжя Тилігульського лиману. Під час проведення експедиції особливо відзначився осавул УК В.П.Батенко.

У результаті дослідження було виявлено понад трьохсот п'ятидесяти надмогильних пам'ятників, які датуються кінцем XVIII – середною ХХ ст. На жаль стан цих пам'яток народної архітектури жахливий. Внаслідок проведеної роботи вироблено наступні рекомендації:

- Управлінню охорони об'єктів культурної спадщини Одеської області занести виявлені об'єкти до списку пам'яток, що охороняються державою;

- місцевим сільським і районним радам врахувати в проектах місцевих бюджетів статтю щодо фінансування охоронних заходів з метою збереження кам'яних надмогильних пам'яток.

Вирішено продовжити дослідження об'єктів історичної спадщини і в інших районах Одеської області, а також виконуючи Указ Президента України “Про заходи щодо розвитку туризму і курортів в Україні”, розпочати роботу по інвентаризації туристично-привабливих місць для подальшої розробки тематичних екскурсійних маршрутів в районах області.

Кінний підрозділ. 2 січня 2006 р. було створено кінний підрозділ у с. Фонтанка Комінтернівського р-ну, отаманом якого став Селюков П.М.

Козаки підрозділу протягом 2006–2007 рр. безкоштовно навчали дітей с. Фонтанка верховій їзді, та основам вольтижування і джигітування. Також здійснювались кінні патрулювання по прилежних лісосмугах, з метою недопустити їхньої вирубки та пошкоджень. Старшина Чорноморського Гайдамацького З'єднання розробляє проект створення власного кінно-спортивного клубу та школи.

Досвід діяльності Чорноморського Гайдамацького З'єднання може стати корисним для інших козацьких товариств в Україні, що в свою чергу буде сприяти якісному підвищенню значення і ролі сучасного Українського козацтва.

(Фото див. кольорову вкладку, сторінка 186)

Sergiy Gutsaljuk, Vadim Kirov
Odesa gajdamak's in 2006-2007

In the article the information jn activity of "the Black Sea Gajdamak division» in 2006-2007 is offered, including one on actions concerning protection of the environment, public order and frontiers and also on, research and educational work, with youth.